

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Životice u Nového Jičína

Základní škola, Životice u Nového Jičína 149, 742 72 Mořkov

Identifikátor školy: 600 138 666

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. červen 2001

Čj.	143 182/01-5096
Signatura	on4zu143

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Životicích u Nového Jičína je jednotřídní, ve školním roce 2000/2001 má jednu třídu se dvěma ročníky a 11 žáky. Do školy se scházejí děti z obce a blízkého okolí. Po druhém ročníku přecházejí většinou na úplnou Základní školu v Mořkově.

Inspekce proběhla ve výjimečných podmínkách. Ředitel, který byl do funkce jmenován, pobývá po celý rok v cizině, kam byl vyslán Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Na jeden rok ho zastupuje jmenovaný ředitel z řad důchodců.

Škola sídlí ve výstavné, dobře spravované budově a sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu, která zajišťuje stravování nejen pro žáky obou škol, ale také pro zaměstnance blízkého podniku a důchodce. Škola je zálohovou organizací, má tři stálé a jednoho externího pedagoga, a čtyři provozní pracovnice. Prostorové podmínky školy jsou velmi dobré, vybavení školním nábytkem a školními pomůckami, až na mateřskou školu, je na standardní úrovni. Škola má dostatek audiovizuální a didaktickou techniky, z nových pomůcek jí přibyl velmi potřebný počítač s tiskárnou a kopírovací stroj. Škole i veřejnosti slouží malá tělocvična s posilovnou. Areál části školní zahrady je úpravný, prostorově je vyřešen jako učebna v přírodě, je využíván pro činnost obou škol i školní družiny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v 1. a 2. ročníku ZŠ

Byla provedena bloková hospitace v hodinách českého jazyka, matematiky, hudební výchovy. V průběhu inspekce byly sledovány hodiny dvou vyučujících ve třídě se spojeným 1. a 2. ročníkem. Kontrolou bylo zjištěno, že ve všech ročnících je časová dotace hospitovaných předmětů v souladu s učebním plánem, probírané učivo je obsaženo v učebních osnovách příslušného ročníku. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy.

Dva sledované předměty byly odučeny kvalifikovaně, hudební výchovu vyučovala vychovatelka. Učebna, ve které probíhala výuka, je funkčně a pedagogicky podnětně vybavena názorným výukovým materiálem, esteticky dobře působila především výzdoba výtvarnými pracemi žáků. Ve třídě mají vyučující k dispozici dostatečné množství učebních pomůcek, které jsou přístupné a ve vyučovacích hodinách využívány. Všichni žáci používají učebnice a pracovní sešity nakladatelství Prodos. Škola má poměrně velké množství dalších učebnic a doplňujících učebních textů, které vyučující v případě potřeby buď přinášejí do výuky, nebo si z nich kopírují určité části.

Vyučovací hodiny byly kvalitně připravené, dobře promyšlené a ve většině případů byly pokyny vyučujících zcela jednoznačné a jasné. Během vyučovacího procesu byl sledován především cíl výuky a vždy byl dán časový prostor na shrnutí učiva, hodnocení práce třídy a některých jednotlivců. Vyučující využili v hodinách různé metody procvičování a výkladu, samostatné práce s pracovními sešity, žáci pracovali i na tabuli. Při procvičování se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Celkově převládal frontální způsob výuky s prvky práce členěné na dané ročníky, kdy vyučující pracoval vždy s jednou částí a druhá plnila předem stanovené úkoly. Tempo výuky ve všech hodinách bylo dynamické, se snahou efektivně využít každý časový prostor. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění učiva byly logické a funkční, jednotlivé aktivity byly za sebou metodicky řazeny. Žáci byli kontrolováni, opravováni, prokazovali zájem a většinou velmi dobré znalosti.

Struktura hodin odpovídala věkové kategorii žáků, podmínkám sloučených ročníků a cílům, kterými byly vesměs opakování, procvičování a upevňování učiva. Při vlastní výuce byly aplikovány hlavně metody komunikativní, žáci pracovali především s pracovními sešity, poznatky si zapisovali do sešitů. Úroveň žákovských zápisů je standardní, sešity jsou pravidelně opravovány, je dbáno na úpravu a správnost zápisů. Z didaktických zásad byla respektována především zásada přiměřenosti a návaznosti.

Pravidelně byli žáci během výuky oceňováni a motivováni ústní pochvalou za dobrý výkon. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního nebo písemného projevu daného celku. Byla zaznamenána práce s chybou, i když ne vždy byla časová možnost věnovat se rozboru nesprávných sdělení a zápisů.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla snaha dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Dohodnutá pravidla jednání byla respektována a přijata všemi aktéry vyučovacího procesu. Komunikace mezi učiteli a žáky byla na standardní úrovni, pro vyjádření vlastního žákova názoru byl prostor poněkud menší. Žáci byli jako osobnosti respektováni, učitelé měli k nim pozitivní a citlivý přístup. Vyjadřování vyučujících, pohotovost a jazyková správnost byly ve všech hodinách velmi dobré a totéž se týká i jejich neverbální komunikace. Z klidného jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat, že se jedná o přirozenou autoritu a pozitivní vzájemné vztahy.

Hodnocení kvality vzdělávání

V hodinách byly podmínky, ve kterých výuka probíhala, hodnoceny jako velmi dobré, totéž se týká problematiky plánování a přípravy výuky, neboť hodiny byly promyšlené a efektivní. V oblasti motivace a hodnocení byl kladen důraz především na žákovu samostatnost, rezervy však jsou v průběžné aktivizaci a motivaci hrou, chyběly relaxační činnosti. V hodinách byla užita vnější i vnitřní diferenciacce, bylo respektováno individuální tempo žáků i jejich zvláštnosti.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaném bloku předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vzhledem ke specifičnosti postavení ředitele byl sestaven pouze krátkodobý plán na školní rok 2000/2001, který obsahuje především organizační mezníky školního roku. Vzdělanostní cíle jsou dány zvládnutím učebních plánů, schopnostmi žáků pracovat samostatně, úspěšnou přípravou žáka na přechod do vyšších ročníků na dalších školách. Krátkodobé stanovené cíle jsou reálné.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 2. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22. Rozvrh hodin plně respektuje minimální hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schváleném učebním plánu. Výukou nepovinného předmětu náboženství je pověřena externí učitelka, která za dětmi dojíždí. Pozornost je věnována individuálnímu doučování žáků.

Organizování

Ředitel školy má vzdělání ve shodě s vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace

výchovných poradců. Předměty výchovného charakteru, které jsou nad úvazek ředitele školy, dobírá vychovatelka, které požadovaná způsobilost pro výuku chybí. Povinná dokumentace školy je vedena bez závad, v řádném rozsahu a stanovenou formou. Vzhledem k pracovním náplním a různým pracovním dobám ředitele, učitelky MŠ, vychovatelky a externí učitelky plní úkoly metodického sdružení operativní pracovní jednání, aktuální otázky spojené s výchovně vzdělávacím procesem jsou řešeny průběžně - podle potřeb.

Školní řád je v zásadě zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Je zpracován z pozice práv dětí, obsahuje i pokyn MŠMT ČR č. 16 227/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních. Je aktualizován pro daný rok, byl projednán s pedagogickými pracovníky a byli s ním seznámeni rodiče a žáci, je trvale umístěn na veřejném místě.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Řazení předmětů v zásadě odpovídá požadavkům psychohygieny.

Pedagogické rady se konají pětkrát ročně, pracovní porady jsou dány potřebou, ze všech jednání jsou pořizovány řádné zápisy. Rada školy není zřízena. Vnější informační systém školy je organizován standardně, dvakrát ročně se konají třídní schůzky, další informace o svých dětech mohou rodiče získat ve škole u daného pedagogického pracovníka, kdykoliv vznikne potřeba. Další spolupráce rodičů se školou je dána jejich účastí na školních akcích a slavnostech. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, osobním jednáním, informační nástěnkou, letáčky a vývěskami na chodbě školy. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, osobní dokumentace žáků a zaměstnanců je řádně zabezpečena před zneužitím.

Pro obě školy je doba vyučování mimoškolních činností koordinována, využívají společná zařízení. Velmi výhodné pro školu je zřízení a možnost využívání knihovny, která je umístěna ve stejné budově. Prezentace práce školy na veřejnosti je zaměřena především na rodiče a obec.

Vedení a motivování pracovníků

K termínu inspekce byli v obou školách zaměstnáni celkem tři jsou pedagogové s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro danou školu či zařízení. Ředitel školy používá nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční. Systém stimulování a pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen.

Kontrolní mechanismy

Ředitel má zpracován rámcový plán kontrolní a hospitační činnosti, který je zaměřen na výkony žáků, kvalitu práce pedagogických pracovníků, vedení povinné dokumentace, hospodaření, dodržování zásad bezpečnosti práce a požární ochrany. Hospitační činnost je prováděna, práce pedagogů je sledována navíc denním kontaktem a neformálními vstupy do hodin. Podklady k hodnocení a kontrole spolupracovníků získává ředitel školy plánovitě. Mezi priority patří sledování vyučovacích výsledků výuky žáků, pravidelné kontroly grafického projevu v jejich sešitech a klasifikace, která je prováděna ve shodě s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Hodnocení kvality řízení

Plánování není pojato jako ucelený systém, koncepce je jasná, ale nebyla jednoznačně formulována. Kvalita, rozsah a účelnost plánování ředitele školy jsou hodnoceny jako průměrné. Oblast vedení a motivování pracovníků a systém kontrolních mechanismů jsou hodnoceny velmi dobře. Pedagogické řízení školy není účinné v zajišťování zpětné vazby

o kvalitě pedagogické práce v MŠ. Organizační uspořádání školy a informační systémy jsou funkční, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Obecně platné právní normy jsou respektovány. Shrnutím všech atributů je kvalita řízení na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola

Mateřská škola (dále MŠ) je součástí Základní školy v Životicích u Nového Jičína, provozuje činnost v samostatných prostorách společné budovy a využívá také tělocvičnu školy. Pro MŠ je k dispozici zahrada školy, jejíž vybavení je inovováno a velmi dobře zabezpečuje funkci rekreační a pedagogickou.

K docházce do MŠ je zapsáno 18 dětí (kapacita MŠ – 20 dětí). V průběhu dne dochází k organizačnímu i programovému prolínání se školní družinou (dále ŠD), což umožňuje zachování celodenního provozu MŠ. Uvedený způsob je velmi dobře zabezpečen především organizačně, pouze uspokojivě pokud se týká obsahové skladby.

Personálně je činnost MŠ zajištěna jednou kvalifikovanou učitelkou, která zde denně působí v rámci 100% pedagogického úvazku. Zabezpečuje provoz ranní ŠD, odpoledne jsou děti MŠ včleněny do ŠD.

Prostory MŠ jsou vzhledem ke stanovené kapacitě školy mimořádně příznivé z hlediska velikosti i členitosti, poskytují dětem velkorysé možnosti zejména k volnému pohybu a rozvíjení her. Materiální podmínky pro práci s dětmi jsou velmi dobré (hračky, učební pomůcky, spotřební materiál), velmi dobré je také vybavení odbornou a dětskou literaturou. Vnitřní zařízení MŠ je celkově výrazně opotřebované, především je snížena jeho funkčnost a estetičnost. Vnitřní vybavení se také vyznačuje neefektivním uspořádáním, které snižuje přehlednost a hygienu prostředí.

Výchovně vzdělávací činnost je plánována v týdenních tematických celcích, jejichž základem jsou časově tematické plány pro mateřské školy (1987) vycházející z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (vydalo MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201). Obsah práce s dětmi je orientován na tradiční režim činností, rovnoměrně učitelka zařazuje všechny výchovné oblasti. Ze sledované pedagogické práce vyplynulo, že práce s dětmi je v MŠ systematická, organizační forma se přizpůsobuje nízkému počtu dětí převahou skupinových a individuálních činností. Organizace zachovává výrazné rozlišení řízených a spontánních činností, v jejich realizaci je částečně diferencována náročnost vyplývající z potřeb věkově smíšené skupiny dětí. Motivace dětí je průběžná, převážně jsou uplatňovány běžné dílčí prvky funkční motivace vyplývající z tematického zaměření plánu. Sociální klima třídy je příznivé, kontakt mezi učitelkou a dětmi je založen na velmi přátelském vztahu a bezprostřední komunikaci. Pedagogická práce se vyznačuje využíváním tradičních organizačních forem, prostředky realizace jsou standardní, bez výraznější inovace. V činnosti učitelky se projevuje nedostatek aktuálních metodických vlivů a chybí zpětná vazba vyplývající z pedagogické kontroly a spolupráce.

Jako mimořádně pozitivní je hodnocen kontakt MŠ se základní školou, kterým jsou přirozeně rozvíjeny vztahy mezi dětmi a vztah k prostředí základní školy. Účinná je také profesní spolupráce mezi pedagogy v organizování společných akcí a tradičních společenských kontaktů s rodičovskou veřejností, které ovlivňují pozitivní posuzování školy v obci. Spolupráce v oblasti vzdělávací je pouze okrajová a nahodilá, nemá koncepční zaměření. Spolupráce s rodičovskou veřejností je aktivní, rodiče vyjadřují spokojenost s činností MŠ i s jejím působením v rámci obce. Velmi pozitivní je zřízení klubu pro rodiče s dětmi, které

nenavštěvují MŠ. Zaměření klubu spočívá zejména v adaptační činnosti, která je propracována především organizačně, méně již programovou koncepcí.

Podmínky pro pedagogickou činnost jsou velmi dobré, nepříznivá je však kvalita vnitřního vybavení a nepřehlednost uspořádání MŠ. Kvalita vzdělávací činnosti v MŠ je v souhrnném vyjádření hodnocena průměrně. Vyznačuje se standardní kvalitou organizace a forem práce bez výraznějších inovačních vlivů, plánováním zachovává tradiční všestranné zaměření pedagogické činnosti na vzdělávací oblasti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. Sine/2000 ze dne 6.10.2000;
- Udělení výjimky z počtu žáků, čj. 15 835/2000-22 ze dne 14.4.2000;
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, žákovské knihy a deníčky žáků;
- Školní řád, rozvrh hodin;
- Plán práce školy na školní rok 2000/2001;
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy;
- písemné práce žáků;
- týdenní tematické plány MŠ (2000/2001);
- Vnitřní a provozní řád MŠ;
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ;
- přehled výchovné práce;
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.).

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve shodě s učebními osnovami daného vzdělávacího programu. Výsledná kvalita vzdělávání ve zhlédnutých hodinách byla hodnocena stupněm velmi dobře, stejně jako řízení. Úroveň výchovně vzdělávací práce v mateřské škole je hodnocena jako průměrná.

Škola plní v obci důležitou komunitní, sociální a společenskou funkci.

V celkovém hodnocení má škola vytvořeny podmínky pro plynulou a úspěšnou práci, je hodnocena stupněm velmi dobře.

Pozitiva:

- Úspěšné zvládnutí velmi obtížného úkolu - organizace výuky dvou spojených ročníků v jedné třídě.
- Velmi dobré materiální zázemí pro pedagogickou práci v ZŠ i MŠ – hračky, učební pomůcky, spotřební materiál.

- Vstřícné profesní kontakty mezi pedagogy, úzké organizační sepětí mateřské a základní školy.
- Aktivní přístup ke spolupráci s rodičovskou veřejností zřízením rodičovského klubu pro děti nenavštěvující MŠ.

Negativa:

- Starší a vysoká míra amortizace vnitřního zařízení MŠ, nepřehlednost uspořádání a vybavení, snížená estetická úroveň prostředí.

Doporučení:

- Vytvořit dlouhodobou i střednědobou koncepci rozvoje obou škol a systém plánovité práce s veřejností.
- V práci věnovat pozornost motivaci a dílčím aktivizujícím metodám.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Šárka Hanušová
Člen týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	Jarmila Španihelová

V Karviné dne 25. června 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26.června 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ivan Prašivka	Ivan Prašivka

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Nový Jičín, referát školství	2001-07-09	143 195/01-5096
Obec Životice u N.J.	2001-07-09	143 196/01-5096

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.